સલામી સવારની..

રંગે હાથ પકડાય છતાં કહે - 'પુરાવા દો!'
વિશ્વની માંગે આતંકને જેલમાં પુરાવા દો!
ભિંસાય પાક-મૈત્રી સેના અને આતંક વચ્ચે -
પડ્યું ખણ સમું અંતર યુદ્ધથી 'પુરાવા દો!'

સુપ્રભાતમ્
સુરેશ પ્રા. ભટ્ટ
079-23226251

હાઈકુ

વહીવટમાં,
સુધારણા એટલે -
કરો બદલી...
(હવે, મારો માણસ)

સમજો અર્થ!
દરોડા એટલે કે -
આપો દિવાળી!
(વાર્ષિક ઉઘરાણું?!)

ચિંતન

આત્મવિનાશં સૂચયત્યધર્મબુદ્ધિઃ ।

અધર્મ બુદ્ધિ આત્મવિનાશની સૂચક છે.

ચાણક્ય સૂત્રમાંથી ઉપરોક્ત શ્લોક લેવામાં આવેલ છે. સત્યધર્મને ત્યજી જે મનુષ્ય અસત્યને રાહે ચાલે છે એનો વિનાશ થાય છે. સત્ય અને પરિશ્રમને ત્યજી જૂઠ અને અપ્રમાણિકતાનો આશરો લેનાર માણસ પોતાની જાતે જ પોતાના વિનાશ (આત્મવિનાશ) ની ખાઈ ખોદે છે. એના કર્મો જ એના વિનાશનો ઢંઢેરો પીટે છે.

'સત્ય' એ દરેક ધર્મ છે પોતાનાં - કાર્યો-કર્તવ્યો-ફરજોમાં નિષ્ઠા અને 'સત્ય' સહાય લઈ મક્કમતા પૂર્વક જીવનમાં અમલ કરવાથી સફળતા અને શાંતિ મળે છે.

પરંતુ આજકાલ બધા ક્ષેત્રોમાં અસત્ય-છેતરપીંડી-દગાબાજીનું જ મહત્વ છે અને માણસને ટૂંકા રસ્તે સ્વાર્થ લોભની કેડી પર ચાલી સરળતાના શિખરે પહોંચવા મથનાર માણસનું પતન જ થાય છે.

સુવિચાર

- ઉદાત્ત ન બનવું એના કરતાં નામશેષ થઈ જવું બહેતર છે, કારણ કે ઉદાત્તતા અને આત્માનો પ્રથમ અલંકાર છે - **સંત રોબિન**
- જે આંખમાં અમી અને અનુકંપા નથી એ આંખ દીવા વગરના કોડિયા જેવી છે - **એસ. ભટ્ટાચાર્ય**
- કાળની કેડીએ અમર પગલાંની એંધાણી મૂકી જવી છે? તો જીંદગીની ગાગરના ગંગાજળની લ્હાણી કર્યા જ કરો એ જળ કદાપિ ખૂટશે નહીં, અને તમે પ્રતિદિન સમૃદ્ધ થશો - **દિનકર જોશી**
- બીજાને ઉખાડવા જનાર પોતે જ ઊપડી જાય છે, બીજાને ઝુકાવવા જનારને ક્યારેક સમય જ કરુણ રીતે ઝુકાવી દેતો હોય છે - **પન્નાલાલ પટેલ**
- આત્મશક્તિની જે કરે ઓળખાણ, તેનું જીવ્યું છે પ્રમાણ - **દુલાભાયા કાગ**
- સદ્ગુણોનો અંબાર એ છે જીવનનો શણગાર તેથી સંતાનો ને આપવા જેવો કોઈ અમૂલ્ય વારસો હોય તો સંસ્કાર અને સદ્ગુણનો છે - **સંસ્કાર દિપ**
- આજનું ઔષધ : આંબાના સુકા ફુલોનું ચૂર્ણ ખાવાથી મરડો મટે છે **(સંકલન : દિપક વી. આસરા)**

બોધકથા

ભૂખ્યાં, ગરીબ અને અનાથ બાળકો માટે વિશ્વના અનેક મોટાં મોટાં શહેરોમાં 'અનાથ કલ્યાણ આશ્રમ' કાર્યરત છે. આ સંસ્થાની પરિકલ્પના અને પરિરૂપ કરનારા બ્રિટનના પ્રસિદ્ધ શિક્ષણવિદ્ મિસ્ટર બૂથ છે. આવા અનાથ આશ્રમોમાં નિરાધાર બાળકોને ભણાવી-ગણાવી આત્મનિર્ભર બનાવવામાં આવે છે.

મિસ્ટર બૂથ નિવૃત્ત થયા પછી. જનસેવામાં લાગી ગયા. એકવાર એવા જ કોઈ કાર્ય માટે જતા હતા ત્યાં એક ટોળું એક કિશોરવયના છોકરાને મારઝૂડ કરતું હતું. મિ. બૂથે તેને છોડાવ્યો. છોકરાએ રડતાં રડતાં કબૂલ કર્યું પોતે બે દિવસથી ભૂખ્યો છે તેથી બે પાઉં રોટી ચોરાવી હતી.

મિ. બૂથ એને પોતાને ઘેર લઈ ગયા અને ભરપેટ જમાડી વિદાય કર્યો. પરંતુ આ ઘટના એમને ઢંઢોળી ગઈ લાંબા વિચાર પછી એમણે એક સંસ્થા સ્થાપી અને 'અનાથ કલ્યાણ આશ્રમ' ની શરુઆત થઈ.

ભારતની જુવાનીના માથે જોખમ

'વિશ્વ હૃદય દિવસ' પ્રસંગે દિનપ્રતિદિન વધતા જતા હૃદયરોગના પ્રમાણ વિશે બહાર આવેલી વિગતો ઘણી ચિંતાજનક છે, આધુનિકતા અને પ્રગતિ સાથે જ ડાયાબિટીસ અને હૃદયરોગનું પ્રમાણ વધતું રહ્યું છે, એનું મુખ્ય કારણ છે સ્ટ્રેચ-માનસિક તનાવ. માનવી વધુ ને વધુ સગવડો મેળવવાની ઉંદર દોડમાં પોતાના જીવનસત્ત્વને નુકશાન પહોંચાડી રહ્યો છે. એ પથ્થરયુગમાં જીવતો હતો ત્યારે એને ગુફામાં, શિલાઓ પર સૂવું પડતું હતું. શિકાર પાછળ માઈલોના માઈલો દોડવું પડતું હતું. ત્યારે કદાચ એણે રાંધણકળા પણ નહોતી વિકસાવી, એથી પ્રાણીઓનું કાચું માંસ અને જંગલનાં ફળફળાદી ખાઈને એ પેટની આગ ઠારતો હતો. પરંતુ આ પ્રાકૃત જીવનશૈલી એના હૃદયને મોટી ઉંમર લગી ધબકતું રાખતી. એને કોલેસ્ટ્રોલની સમસ્યા નહોતી નડતી. છેક હમણાં અડધી સદી પૂર્વેની આપણી જીવનશૈલીમાં સાદગી હતી, શ્રમ હતો. પાશ્ચાત્ય જીવનપદ્ધતિ અને સુધરેલી આર્થિક સ્થિતિએ આપણને પાંગળા બનાવી દીધા છે. હવે આપણે પાનના ગલ્લા સુધી પણ સ્કૂટર લઈને જઈએ છીએ. વળી જંકફૂડ અને ગુટખા-તમાકુ-ધુમ્રપાન અને લગભગ પ્રતિષ્ઠાનું પીણી બની રહેલ વિદેશી દારૂએ તો દાટ જ વાળી દીધો છે. આજથી પચાસ વર્ષ અગાઉ પચાસ વર્ષની ઉંમર સુધી ભાગ્યે જ કોઈને હાર્ટ એટેક આવતો. આજે તો પચ્ચીસ-ત્રીસની ઉંમરથી જ એની સંભાવના શરુ થઈ જાય છે. વીસ-પચ્ચીસ વર્ષ અગાઉ એન્જિયોપ્લાસ્ટીનું નામ સુદ્ધાં બહુ ઓછા લોકોએ સાંભળ્યું હતું. અત્યારે તો એ ઘર-ઘરમાં ચર્ચાતું બની ગયું છે. બાયપાસ સર્જરીથી જીવન લંબાવાય છે તે આવકારદાયક બાબત છે, પણ બાયપાસની નોબત આવે જ નહીં તે વધુ ઈચ્છનીય બાબત લેખાય. પ્રકૃતિના ખોળામાં ઊછરેલા અને પરિશ્રમી જીવન જીવતા ખેડૂતો, ખેત મજૂરો કે વનવાસીઓ નિરાંતે એંશી-નેવું વરસ ખેંચી કાઢે છે તેનું કારણ એ જ કે તેમનો આહાર નિર્ભેળ છે અને જીવનશૈલી સાત્ત્વિક છે. શહેરવાસીઓને પ્રદૂષિત વાતાવરણમાં જીવવું પડે છે. સૂર્યપ્રકાશથી વંચિત રહેવું પડે છે અને ઘણીવાર પેક્ડ ફૂડ જંકફૂડ લેવો પડે છે. બેઠાડું જીવન પદ્ધતિને લીધે હૃદયના રક્તનલિકાઓને વ્યાયામ મળતો નથી. ચરબીના થર બહાર જામે છે એમ હૃદયની રક્તનલિકાઓમાં પણ જામે છે, પરિણામે લોહીનો પુરવઠો પહોંચતો નથી અને અકાળે હાર્ટ એટેક આવી જાય છે. વળી ભણેલા અને સાધનસંપન્ન લોકોને પણ હાર્ટ એટેકનાં વાસ્તવિક લક્ષણોની જાણકારી નથી હોતી, એટલે 'પરોક્ષ' દુખાવાને મહદંશે સ્નાયુનો દુખાવો કે ગેસટ્રબલ ગણી મૃત્યુને આમંત્રતાં જ રેડ કાર્પેટ પાથરીને આવકારવાના કિસ્સા બનતા રહે છે. વિશ્વમાં સૌથી વધુ હાર્ટએટેકથી

તંત્રીસ્થાનેથી...

મરનારી પ્રજામાં ભારતીયો પહેલી હરોળમાં છે. આપણો મહાસત્તા બનીએ એ પહેલાં મૃત્યુનાં પંજામાંથી બચવાની કળા શીખીએ તે જરૂરી છે. દુનિયાના સૌથી 'યુવાન દેશ'માં હૃદયરોગથી ઓલવાતી યુવાન જિંદગીઓનો પણ રેકોર્ડ આપણા જ નામે છે, તે ઘણી શરમજનક બાબત નથી શું?

નવરાત્રિ દરમિયાન માતાજીને પ્રાર્થના

હળવે હૈયે...
અનંત પટેલ

માડી, તું તો શક્તિનું પ્રતિક, તારી તોલે કોઈ ના આવે. જગ આખું તને વંદન કરે. શ્રદ્ધા થકી ઝૂકી પડે ને સૌની આશ પણ તું પૂરી કરે. સૌનાં દુઃખ દૂર કરનારી, જગતમાંથી દુષ્ટ તત્વોરૂપી અસુરોને તું હરનારી... છે. પણ આજે મારે તને એક વિશિષ્ઠ પ્રાર્થના કરવી છે, ધરતી ઉપર વંશને વધારનારી અને તારો જ અંશ ધરાવનારી મા, પત્ની, દીકરી બહેન, ભાભી,માસી, સાસુ, વહુ,બોસ એમ જૂદા જૂદા પદો શોભાવનારી તારી દીકરીઓને તું બે શબ્દનો બોધ/ઉપદેશ ન આપી શકે ?

● સાસુમાને કહે કે વહુ માટે મોટું મન રાખે ને વહુજીને કહે કે એ સાસુમાનું સદા માન રાખે..

● પત્નીઓને પતિ ઉપર ગુસ્સો નહિ કરવા અને દરેક વાત પ્રેમથી ને મીઠાશથી જ બોલવા કહેને.

● દેરાણી ને જેઠાણીઓમાં સખિભાવ ન પ્રગટી શકે ? નણંદ ને ભોજાઈ પણ એક બીજા પર હેતની વર્ષા વરસાવે એવું કાંઈક કરી આપને માડી.

● દીકરી પરણીને સાસરે ગયા પછી પતિના ઘરનું જ વધારે ધ્યાન આપે ને પિતાના ઘરમાં કોઈ બોલાવે નહિ ત્યાં સુધી વહીવટ કરવા ન આવે તેવી પ્રેરણા કરજે ને..

● ઓફિસમાં બોસરૂપે રહેલી નારી ઘરમાં બોસને બદલે જાજરમાન ગ્રૃહિણિ બની રહે અને કચેરીમાં તેના હાથ નીચેની નારીઓ સાથે પૂરેપૂરુ સ્ત્રી દાક્ષિણ્ય અચુક બતાવે...

● પ્રેમિકા માશુકા રૂપે તો ઉત્તમ જણાય છે કિંતુ તે છતાં ય તે તેના પ્રેમીને પાળી શકાય એવા જ વાયદા ને વચનો આપે તેવું ગોઠવજે ને...

● મા તરીકે તો એ કૃપા વરસાવનારી જ છે એટલે એને માટે કોઈ યાચના નથી કરતો.

● વીરાને રાખડી બાંધનારી બેનડી આમ તો વહાલી અને પવિત્ર હોય છે પણ બે ત્રણ વીરા હોય તો તેમની વચ્ચે "અહીંનું ત્યાં ને ત્યાંનું અહીં" કરીને વૈમનસ્ય ઉભું ન કરાવે તેવી દ્રષ્ટિ એને આપજેને માડી..

● પાડોશણ તરીકે એ સમજદાર રહે અને ઉત્તમ કોઠાસૂઝ દર્શાવે તો ઘણું સરસ.

● એના થકી જ સંસાર ઉજળો છે કારણ એ દરેકના અંતરમાં તારુ નામ છે ને તારી અમીદ્રિષ્ટ પણ એમના ઉપર છે.

ઉપરોક્ત પ્રાર્થના માડી મેં તને જનરલ રીતે કરી છે, કોઈ ચોક્કસ પાત્રને ધ્યાને રાખીને નથી કરી કેમ કે તારી કૃપાથી અમારું નારી જગત ગૌરવશાળી છે પણ ક્યાંક ક્યાંક કશીક ઉણપો વરતાય છે તેના માટે આજે તને પ્રાર્થના કરી છે, ભૂલ ચૂક માફ કરજે ને તારી કૃપા મારા ઉપર પણ વરસાવજે...

લિ. એક અકળાયેલ પુરુષ
માઈભક્ત.

anantpatel135@yahoo.com

એન્ટાર્કટીકા પહોંચનારી પ્રથમ ભારતીય મહિલા કોણ છે?

ખજાનો
અનિલ પટેલ

ખેલજગત

(૧) રંગાસ્વામી કપ કઈ રમત સાથે સંકળાયેલ છે ?
(અ) હૉકી (બ) ફૂટબોલ
(ક) ક્રિકેટ (ડ) બેઝબોલ

(૨) બેબ્રોન સ્ટેડિયમ કયાં આવેલું છે?
(અ) કૉલકાત્તા (બ) ચેન્નઈ
(ક) દિલ્હી (ડ) મુંબઈ

(૩) નીચેનામાંથી કયુ સ્ટેડિયમ કૉલકાતામાં આવેલ છે?
(અ) યાદવેન્દ્ર સ્ટેડિયમ (બ) મોઈનુલ હક સ્ટેડિયમ
(ક) સોલ્ટ લેઈક સ્ટેડિયમ (ડ) પાલઝોર સ્ટેડિયમ

(૪) પુલેલા ગોપીચંદ કઈ રમત સાથે સંકળાયેલ છે?
(અ) બૅડમિન્ટન (બ) બોકસિંગ
(ક) વૉલીબોલ (ડ) ખો-ખો

(૫) નીચેનામાંથી કયો ખેલાડી ખો-ખોની રમત સાથે સંકળાયેલ છે?
(અ) પ્રસૂન બેનરજી (બ) અર્ચલા દેવરે
(ક) સુનિલ છેત્રી (ડ) જી.ઈ. શ્રીધરન

(૬) ઈંગ્લીશ ચેનલ પાર કરનાર પ્રથમ પુરુષ ખેલાડી કોણ છે ?
(અ) મિહિર સેન (બ) સુધીર પરબ
(ક) અભિનવ બિન્દ્રા (ડ) વિશ્વનાથ આનંદ

(૭) ટેસ્ટ મેચમાં બંને દાવમાં સદી ફટકારનાર પ્રથમ ભારતીય ખેલાડી કોણ છે ?
(અ) સુનીલ ગાવસ્કર (બ) સચિન તેડુંલકર
(ક) નવાબ પટોડી (ડ) વિજય હજારે

(૮) કૃપાલી પટેલ કઈ રમત સાથે સંકળાયેલ છે?
(અ) ટ્રિપલ જંપ (બ) વૃશુ
(ક) જિમ્નાસ્ટીક (ડ) તીરંદાજી

(૯) એન્ટાર્કટીકા પહોંચનારી પ્રથમ ભારતીય મહિલા કોણ છે?
(અ) મેરી લીલા રો (બ) મહેર મૂસા
(ક) કર્ણમ મલેશ્વરી (ડ) ભાગ્યશ્રી થિપ્સે

(૧૦) ટેલિવિઝન ક્ષેત્રે કયો એવોર્ડ અપાય છે?
(અ) એમ્પી પુરસ્કાર (બ) વી.ડી. ગોયેન્કા પુરસ્કાર
(ક) હરિઓમ આશ્રમ પુરસ્કાર (ડ) ટાયલર પુરસ્કાર

(૧૧) ઓલિમ્પિક રમતોત્સવમાં મેડલ જીતનાર પ્રથમ ભારતીય મહિલા કોણ છે ?
(અ) પી.ટી. ઉષા (બ) ભાગ્યશ્રી થિપ્સે
(ક) સાનિયા મિર્ઝા (ડ) કર્ણમ મલેશ્વરી

(૧૨) 'સની ડેઈઝ' કોની આત્મકથા છે ?
(અ) કપિલ દેવ (બ) સુનિલ ગાવસ્કર
(ક) નવાબ પટૌડી (ડ) સચિન તેંડુલકર

(૧૩) લક્ષ્મીબાઈ રાષ્ટ્રીય શારીરિક શિક્ષા વિશ્વવિદ્યાલય કયાં આવેલ છે?
(અ) ગ્વાલિયર (બ) ઝાંસી
(ક) મથુરા (ડ) લખનૌ

(૧૪) બાસ્કેટ બોલમાં સૌ પ્રથમ અર્જુન પુરસ્કાર જીતનાર ખેલાડી કોણ છે?
(અ) વેંકટ રાઘવન (બ) સરબજીત સિંહ
(ક) રણજીત સિંહજી (ડ) ચેતન શર્મા

(૧૫) ક્રિકેટ જગતમાં 'પાજી' તરીકે કોણ ઓળખાય છે?
(અ) નવજોત સિંધુ (બ) મોહિન્દર અમરનાથ
(ક) કપિલદેવ (ડ) રણજીતસિંહજી

વિવિધા

વિષય : આ સપ્તાહમાં આવતા વિશ્વના વૈજ્ઞાનિકોના જન્મદિવસ

- **૧ ઓક્ટોબર ૧૮૮૧ : વિલિયમ ઈ. બોઈંગ :** અમેરીકન ઉડ્ડયન સેવાના સ્થાપક, ૧૯૨૦માં બોઈંલ એરોપ્લેન કંપની શરુ કરનાર
- **૧ ઓક્ટોબર ૧૮૬૭ : વિલ્ડર ડ્વીગ્ટ બેનક્રોફ્ટ :** અમેરીકન ફીઝીકલ કેમીસ્ટ, અમેરીકન ફીઝીયોકેમેસ્ટ્રીમાં થર્મોડાયનેમીક્સ કૉલોઈડ-કેમિકલ કોન્સ્પેપ્ટ આપનાર
- **૨ ઓક્ટોબર ૧૮૮૬ : રોબર્ટ જુલીયસ ટ્રમ્પલર :** સ્વીઝ અમેરીકન એસ્ટ્રોનોમર, ૧૯૨૨માં સૂર્યગ્રહણની ઘટના દરમિયાન આઈન્સ્ટાઈનની રીલેટીવીટી થિયરીને અનુમોદન આપ્યું.
- **૨ ઓક્ટોબર ૧૮૮૩ : કાર્લ તેઝોગી :** ઓસ્ટ્રેલિયન - અમેરિકન સીવિલ એન્જી., સિવિલ એન્જીનીયરીંગની બ્રાન્ચ શરુ કરનાર.
- **૩ ઓક્ટોબર ૧૮૪૪ : સર પેટ્રીક મેસન :** સ્કોટીસ ફીઝીશિયન અને પેરાસ્ટીઓલોજીસ્ટ, ટ્રોપીકલ મેડીસીનના ફાધર
- **૩ ઓક્ટોબર ૧૮૩૦ : જ્યોર્જ બ્રાયટોન :** અમેરીકન એન્જીનીયર, સૌ પ્રથમ ઈન્ટર્નલ ગેસ કમ્બશન એન્જીન શોધનાર
- **૪ ઓક્ટોબર ૧૯૦૩ : સાયરીલ સ્ટેઈન્લી સ્મીથ :** બ્રિટીશ-અમેરીકન મેટાલ્યુજીસ્ટ, પ્લુટોનિયમ અને યુરેનિયમની પ્રોપર્ટી વિશે જાણકારી આપનાર
- **૪ ઓક્ટોબર ૧૮૭૯ : એડવર્ડ મૂરી ઈસ્ટ :** અમેરીકન પ્લાન્ટ જીનેટીસ્ટ, બોટોનીસ્ટ, હાઈબ્રીડ કોર્ન (મકાઈ)નું જીનેટીકલી બિયારણ તૈયાર કરનાર
- **૫ ઓક્ટોબર ૧૯૧૧ : પેરી ડેનસેરીયસ :** ફ્રેન્ચ કેનેડીયન પ્લાન્ટ ઈકોલોજીસ્ટ, 'મોર્ડન હ્યુમન એન્વાયર્મેન્ટ' કોન્સેપ્ટ આપનાર તથા 'ડાયનેમિક્સ ઑફ ફોરેસ્ટ' ના પાયોનીયર
- **૫ ઓક્ટોબર ૧૯૮૯ : ડીર્ક કોસ્ટર :** ડચ ભૌતિકશાસ્ત્રી, એક્સ-રે-એનાલિસીસ પર સંસોધન કરનાર વૈજ્ઞાનિક.
- **૬ ઓક્ટોબર ૧૮૬૬ : રેજીનાલ્ડ ફેસન્ડન્ટ :** કેનેડીયન અમેરીકન ભૌતિકશાસ્ત્રી. 'વોઈસ એન્ડ મ્યુઝિક'નો પ્રથમ પ્રોગ્રામ બ્રોડકાસ્ટ કરનાર અને ૩૦૦ પેન્ટર્ન મેળવનાર.
- **૬ ઓક્ટોબર ૧૮૫૩ : સર થોમસ સુગન્સી :** અમેરીકન એન્જીનીયર. અમેરીકન - કેનેડીયન રેલવેને મજબૂત કરનાર

ગત સપ્તાહના સવાલનો જવાબ

સવાલ : તાજેતરમાં સમાજવાદી પાર્ટીએ કોને પાર્ટીના અધ્યક્ષ બનાવ્યા?
જવાબ : શિવપાલ યાદવ

સાચા ઉત્તર આપનાર પત્રમિત્રો

(૧) નટુભાઈ દરજી : પેથાપુર
(૨) ઋજિત રાવલ : સે-૭ડી, ૧૨૨૨/૨
(૩) જયેન્દ્રપ્રસાદ એન. પાઠક : જુ. ઈન્ફો સાયન્સ કૉલેજ
(૪) મૂળજીભાઈ પરમાર 'દધિ' : સે-૭
(૫) મહેશ એમ. જાદવ : રાયસણ
(૬) પંકજ આર પ્રજાપતિ : ઉવારસદ

આ સપ્તાહનો સવાલ (જવાબ એક સપ્તાહમાં મોકલો)

તાજેતરમાં આમ આદમી પાર્ટીના કયા મંત્રી હવાલા કૌભાંડ મુદ્દે ચર્ચામાં છે ?

'ગાંધીનગર સમાચાર'-ખજાનો વિભાગ,
બ્લોક નં. ૬૮૪/૧, સેક્ટર-૮ ગાંધીનગર

સાચા જવાબો

(૧) અ (૨) ડ (૩) ક (૪) અ (૫) બ (૬) અ (૭) ડ (૮) ક (૯) બ
(૧૦) ડ (૧૧) બ (૧૨) અ (૧૩) બ (૧૪) ક (૧૫) ક

સરકાર તો ફક્ત ELISA થી જ થયેલા ટેસ્ટને માન્ય રાખે છે?

પલકને નવરાત્રીનો નો બહુજ આનંદ,પહેલી ઓક્ટોબર થી નવરાત્રી શરુ થવાની છે પલક ને ગરબા ગાવાનો ખુબ શોખ, ૫ ફૂટ આંઠ ઈંચની એની ઊંચાઈ, ૬૦ કિલો વજન, લંબગોળ મોઢું,ગોળ મટોળ મોટી આંખો,અણી વાળું લાંબુ નાક, સરસ મજાના લાંબા વાળ, ટ્રેડીશનલ ડ્રેસ માં પલક એવી સુંદર દેખાય કે બે ઘડી લોકો એને જોયાજ કરે, એની બહેનપણી ઓ પણ ઈર્ષાથી એના વખાણ કરે,આ વખતે ૧૦ નોરતા છે.પલકે જુદા જુદા દસ પ્રકારના ટ્રેડીસનલ ડ્રેસ સીવડાવ્યા,હાથમાં પહેરવાની દસ પ્રકાર ની જુદી જુદી બંગડીઓ બનાવડાવી,જુદા જુદા ચાંદલા ખરીદ્યા, દસ પ્રકારની જુદી જુદી વાળ ગૂંથવાની પદ્ધતિ વિચારી નવરાત્રીનો પહેલો દાંડિયો પડે તેની રાહ જોઈ ને પલક બેઠી હતી. માતાજીની આરાધના ગરબા ગઈ લોકો કરતા હોય છે. ખાસ કરીને ગુજરાતમાં નોરતાનું મહત્વ કઈ અલગજ હોય છે ગુજરાતમાં જેમ વર્ષો સુધી વડોદરા ના ગરબા જગ પ્રખ્યાત હતા એવીજ રીતે ગુજરાતની રાજધાની ગાંધીનગરમાં 'ગાંધીનગર કલ્ચર ફોરમ'ના ગરબા ગુજરાત,ભારત અને આખી દુનિયામાં વખણાય છે. કેમ વખણાય છે? કેમ કે કલ્ચર ફોરમનો ગરબા ગેટ દરેક વખતે કઈ નવો જ હોય છે. એનું સ્ટેજ જેના ઉપર ગાયકવૃંદ રાતના આઠ વાગ્યાથી રાતના બાર વાગ્યા સુધી ગરબાની રમઝટ બોલાવી માતાજીની આરાધના કરે છે. લગભગ ચારથી પાંચ હજાર કલાકારો એટલે કે ગાંધીનગર શહેરના યુવક-યુવતીઓ પોતપોતાની રીતે ફરજીયાત ટ્રેડીસનલ ડ્રેસ માજ માતાજીની આરાધના કરે છે અને આઠ વાગ્યાથી બાર વાગ્યા સુધી જે સરસ રીતે માતાજીની આરાધના કરે છે એવા અઠ્ઠાવીસથી વધારે યુવક, યુવતીઓને ઈનામો આપી, માતાજીની પ્રસાદી આપી એમનું સન્માન કરે છે, છેલ્લા દિવસે એટલે કે દસમાં દિવસે, દસે દસ દિવસ ના ત્રણસોથી વધારે વિજેતાઓ જે હજારોની ભીડમાંથી સિલેક્ટ થયા હોય તેમની મેગા ફાઈનલ યોજી ને મોટામોટા ઈનામ આપે છે, સાંભળ્યું છે કે આ વખતે 'ગાંધીનગર કલ્ચર ફોરમ'માં પાંચ હઝારથી વધારે લોકો ગરબા ગઈ શકે એવું મોટું ગ્રાઉન્ડ બનાવ્યું છે, યુવક યુવતીઓને ખુલ્લા પગે માતાજીની આરાધના કરવાનું હોઈ જમીન ઉપર આખા ગ્રાઉન્ડમાં કંતાન પાથરી તેને ખીલાઓથી ફીટ કરીને યુવાનો ને પગે વાગે નહિ તેની કાળજી લે છે. રોજ સાંજે પાણીના ટેન્કર થી કન્તાન ને ભીનું કરે છે. લગભગ બારથી તેર હજાર ખુરશી ઓ મુકે છે જેને ગરબા જોવા માટે આવેલ ભક્તો ને સારી રીતે માતાજીની આરાધના ગરબા સ્વરૂપે માની શકે,આખા ગ્રાઉન્ડમાં પાણી છાંટી, ધૂળ ના ઉડે એની ખાસ કાળજી રાખવામાં આવે છે. કોઈપણ જાતની તકલીફ ના પડે તે માટે કલ્ચર ફોરમે વેલેટ પાર્કિંગની વ્યવસ્થા પણ કરી છે જેનાથી ગાડી વિના મુલ્યે સારી રીતે સચવાઈ ને રહે તેની પણ વ્યવસ્થા કરી છે, ગાંધીનગર કલ્ચર ફોરમના પાસ ની ખાસ વિશેષતા એ છે કે એક વખત ગ્રાઉન્ડમાં પ્રવેશ લીધા પછી એજ પાસ પર ફરીથી પ્રવેશ આપવામાં આવતો નથી એટલે કે રી-એન્ટ્રી નથી. ટ્રેડીસનલ ડ્રેસ એટલે શું? એમાં પણ ઘણા મત-મતાંતર છે.પણ ગાંધીનગર કલ્ચર ફોરમ માને છે કે જીન્સ નું પેન્ટ અને કુર્તા ને પણ એ લોકો ટ્રેડીશન ગણતા નથી.છોકરીઓ અને બહેનોમાં પણ પંજાબી ડ્રેસને અને જીન્સને પણ ટ્રેડીસન ગણતા નથી. એ લોકો સુરક્ષાની બાબત માં પણ બહુજ ધ્યાન રાખે છે.ગ્રાઉન્ડની અંદર અને બહાર ઝઝૂફ કેમેરા ની સાથે રેકોડલ્લગ પણ કરે છે, ૧૫૦ થી વધારે સિક્યુરીટીના જવાન તૈનાત કરે છે. વળી ઈમરજન્સી માટે ૨ ઈમરજન્સી એક્ઝીટ પણ બનાવેલ છે . વેલેટ પાર્કિંગ માટે ૬૦ થી વધારે ડ્રાઈવરને પણ હાજર રાખે છે.આ ઉપરાંત ગાંધીનગર કલ્ચર ફોરમના ૧૩૦ થી વધારે સ્વયંસેવકો ચારે બાજુ બાજ નજરે બધી જ વ્યવસ્થાનું તથા સુરક્ષાનું ધ્યાન રાખે છે.સ્વયંસેવકો ખોટી ફોટોગ્રાફી અથવા વિડીઓગ્રાફી ના થાય તેનું પણ ધ્યાન રાખે છે. ૧૫ થી ૨૦ હજાર ભક્તો માટે પાણી તથા નાસ્તાની વ્યવસ્થા પણ કરે છે. 'ગાંધીનગર કલ્ચર ફોરમ'નો હેતુ ગાંધીનગરમાં સુરક્ષિત નવરાત્રી યોજાય એટલો જ હોય છે. જેમાં પૈસાનું ખુબ ખર્ચ થતો હોય છે. લગભગ ૧ કરોડની આજુબાજુ નું બજેટ હોય છે જેને પહોચી વળવા ખાણી-પીણીના સ્ટોલ, ડિસ્પ્લે સ્ટોલ તથા સ્પોન્સરની મદદથી આ પૂરું કરવામાં આવે છે. 'ગાંધીનગર કલ્ચર ફોરમ'ના મેમ્બરને ફ્રી એન્ટ્રી આપવા દેવામાં આવે છે જે મેમ્બરના હોય તેમણે માત્ર ૧૦૦ રૂપિયા લઈને પ્રવેશ આપવા દેવા માં આવે છે ગાંધીનગર કલ્ચર ફોરમ ની આરતી ૭:૪૫ (પોણા આઠ) વાગે અને ગરબા ૮ વાગ્યે ચાલુ થઈ જાય છે અને પુરા પણ ૧૨ વાગ્યે થઈ જાય છે.

તન દુરસ્તી
મહેન્દ્ર ગજ્જર
ડો. દિનેશ રાઠોડ

ગાંધીનગર કલ્ચર ફોરમ ની સૌથી આગવી અને તદ્દન તટસ્થ વાત એ છે કે ૫ થી ૬ હજાર છોકર - છોકરીમાંથી ઈનામ માટે જે વિજેતા જાહેર થાય છે તેમને તજજ્ઞો ૮ થી ૧૨ સુધી કોઈ પણ શરમ રાખ્યા વગર પસંદ કરે છે અને વિજેતાઓ ને જાહેર કરે છે તેથીજ તો કહેવાય છે કે બીજી જગ્યા એ સ્વયંસેવક તરીકે ફરજ બજાવતા લોકો પોતાની દીકરી ને અથવા તો દીકરાને 'ગાંધીનગર કલ્ચર ફોરમ'માં મૂકી ને જાય છે. આ ગાંધીનગર કલ્ચર ફોરમ નું ૨૨મું વર્ષ છે.૨૨ વર્ષ માં ૨૦ વખત ગાંધીનગર કલ્ચર ફોરમે નવરાત્રી ગાંધીનગરમાં સફળતા પૂર્વક કરી છે.

ભાઈ બધી વાત તો ઠીક છે પણ આપણી હિરોઈન પેલી પલક નું શું થયું ? તો ભાઈ અઠવાડિયું બાકી હતું અને પલકને તાવ આવ્યો. ડોકટરે રીપોર્ટ કરાવ્યા તેમાં પ્લેટલેટ ૧૩૦૦૦૦ આવ્યા. ડોકટરે કહ્યું પલકને ડેન્ગ્યુ છે પણ પલકનો ભાઈ પ્રવીણ જે સાયન્સ નો વિદ્યાર્થી હતો તેને કહ્યું કે ડેન્ગ્યુનો ટેસ્ટ તો કરાવો, ડોકટરે પલકને ડેન્ગ્યુ માટે NS1,IgG અને IgM કરવા લખી આપ્યું. લેબોરેટરીમાં NS1 એ પોઝીટીવ આવ્યો, પલકની જનરલ કંડીશન ઘણી સારી હતી પણ થોડો તાવ હતો. પ્રવીણ ચમક્યો અને કહ્યું , સાહેબ આ ટેસ્ટ તો રેપીડ મેથડથી થયેલો છે,ભારત સરકાર અને ગુજરાત સરકાર તો ફક્ત ELISA થીજ થયેલા ટેસ્ટ ને માન્ય રાખે છે? એ સાચી વાત છે ડોક્ટર સાહેબ,ડોકટરે કહ્યું - હા એ સાચી વાત છે, તો પ્રવીને કહ્યું આપણે ELISAથી ફરી કરાવીએ.ડોકટરે પલક ને જે લેબોરેટરીમાં ELISA થી NS1 થતો હતો ત્યાં મોકલી આપ્યા. લેબોરેટરી વાળા એ કહ્યું કે ૪ કલાક પછી ELISA નો રીપોર્ટ મળશે અને બધાના આશ્ચર્ય વચ્ચે ELISA NS1 નો રીપોર્ટ નેગેટીવ આવ્યો. પ્રવીણ ડોક્ટરની પાસે રીપોર્ટ લઈને ગયો ડોકટરે કહ્યું ડેન્ગ્યુ નેગેટીવ છે સાદો વાઈરલ ફીવર છે ૨ દિવસ આરામ કરો પલક નોર્મલ થઈ જશે. પલકે કહ્યું કે સાહેબ આમ કેમ? ડોકટરે કહ્યું બેન જેમ રેપીડ નેગેટીવ હતો ને ELISA પોઝીટીવ આવ્યો તેમ રપીડ પોઝીટીવ હોય ને ELISA નેગેટીવ હોય એમ પણ બને છે માટે ELISA નો રેપોટ સાચો. વળી તાવ ના ત્રીજા દિવસે જ NS 1 પોઝીટીવ આવે છે માટે તાવ આવે ને તરત ELISA કરાવો તો પણ ખોટો રીપોટ આવી શકે. પલકે મનમાં મનમાં વિચાર્યું માતાજી મારી સાથે છે અને હું દસે દસ દિવસ ગરબા ગઈ માતાજીની આરધના કરીશ. ત્રણ દિવસ પછી પલક નોર્મલ થઈ ગઈ અને પાછા દસ દિવસના ટ્રેડીશનલ ડ્રેસ પલકે ગોઠવી દીધા, હાશ, માતાજી એ મારી લાજ રાખી આ વખતનું ગાંધીનગર કલ્ચર ફોરમ નું પહેલું ઈનામ માતાજી મને જ અપાવશે.'અંબેમાત કી જય.... બોલ મારી અંબે... જાય જાય... અંબે.

- sgpathlab@gmail.com